

Statnett SF - Avregningsansvarlig
PB 4904 Nydalen
0423 OSLO

Vår dato: 10.12.2018

Vår ref.:

Arkiv:

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Uy Tran.

97525956

Varsel om vedtak – revidert avregningskonsesjon fra 1. februar 2019

Gjeldende avregningskonsesjon av 22. desember 2016 utløper ved årsskiftet. NVE varsler derfor at det vil bli meddelt en ny konsesjon til Statnett SF. I denne forbindelse vurderer NVE å endre konsesjonen i tråd med vedlagt utkast, og at konsesjonen skal gjelde fra 1. februar 2019. For den mellomliggende perioden fra 1. januar – 1. februar 2019, vurderer NVE å forlenge dagens konsesjon på samme vilkår som i dag, og Statnett SF vil motta et eget varsel om dette.

Bakgrunn

Statnett SF sin avregningskonsesjon av 22. desember 2016 utløper ved årsskiftet. Det er dermed et behov for å meddele Statnett SF en ny konsesjon som skal gjelde fra 1. februar 2019 for å ivareta koordinering av måling og avregning i kraftmarkedet. NVE har i denne forbindelse revidert enkelte vilkår i konsesjonen, og endringene følger i hovedsak innføringen av NBS og Elhub. I korte trekk angår endringene økonomisk regulering overfor Elhub, rådgivende utvalg, SSE og NUBIX, og konsesjonens varighet.

NVEs merknader til reviderte vilkår i konsesjonen

I vilkår 1.1 fastsetter NVE varigheten for revidert konsesjon til to år. Hensikten med en kortere konsesjonsperiode er å ha en større anledning til å endre konsesjonens vilkår på grunnlag av erfaring med driften av Elhub.

NVE viser til avregningsansvarliges brev av 19. desember 2017 og vårt vedtak av 6. april 2018 om rådgivende utvalg. eSett Oy har tatt over den operasjonelle driften av balanseavregningen i Norge, og for øvrig også i Sverige og Finland som følge av NBS. Det er derfor mer hensiktsmessig at vurdering og oppfølging av risikotiltak, utføres hos eSett Oy som kan håndtere risiko fra et felles nordisk perspektiv. Avregningsansvarlig har i denne forbindelse stilt krav til eSett Oy om å etablere et internkontrollsystem som skal kvalitetssikres av eksternt ekspertise.

NVE vurderer at det er naturlig å håndtere risiko knyttet til balanseavregning med et felles nordisk perspektiv, og det er derfor hensiktsmessig å endre gjeldende ordning med rådgivende utvalg. Vi foreslår derfor å endre vilkårene i konsesjonens kapittel 4 om rådgivende utvalg og kapittel 6 om

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord

Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst

Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

fastsettelse av ansvarlig kapital. NVE foreslår å endre ordlyden i vilkår 4.2 og 4.3 for å ivareta fokuset på håndtering av risiko. Endringen innebærer at avregningsansvarlig skal følge opp eSett Oys risikohåndtering, og at dette skal kvalitetssikres av ekstern ekspertise.

NVE vurderer at det ikke er nødvendig å regulere hvordan ekspertene skal oppnevnes, men vi legger til grunn at de har nødvendig erfaring og kompetanse. Vilkår om hvordan rådgivende utvalg skal utnevnes, mandat, og sammensetning etc. foreslår NVE dermed å opphøre.

I vilkår 4.4 foreslår NVE å endre ordlyden for å videreføre kravet om årlig vurdering av avregningsvirksomheten, og at dette fremlegges i eSett Oys kundeforum. Endringen innebærer at avregningsansvarlig skal påse at eSett Oy etterlever kravet, og at arbeidet skal kvalitetssikres av ekstern ekspertise.

Plikten til å ha en forsvarlig ansvarlig kapital påhviler avregningsansvarlig i vilkår 6.1, uavhengig av kravet om rådgivende utvalg. Slik NBS er organisert mellom systemoperatørene Statnett, Svenska Kraftnät og Fingrid, så skal et eventuelt behov for å benytte kapital utover den enkeltes balanseansvarliges sikkerhetsstillelse, være den enkeltes systemoperatørs ansvar. For norsk balanseavregning, er det Statnett som skal sørge for denne kapitalen. Etter gjeldende vilkår 6.3 skal avregningsansvarlig fastsette kapitalens størrelse i samråd med rådgivende utvalg, og hensikten er å motta faglig bistand om dette. NVE vurderer at behovet for å opprettholde kravet om rådgivende utvalg ikke lenger er til stede med kun denne ene oppgaven, men mener at det fortsatt er viktig at avregningsansvarlig fastsetter en ansvarlig kapital som er forsvarlig. NVE endrer dermed ordlyden i 6.1 som pålegger avregningsansvarlig å innhente råd om fastsettelsen av ansvarlig kapital. Dette innebærer ingen endringer i avregningsansvarliges plikt til å sørge for til enhver tid å ha en forsvarlig ansvarlig kapital, også ved eventuelle akutte situasjoner. Men ved periodiske vurderinger hvor dette er hensiktsmessig, så skal avregningsansvarlig innhente en anbefaling om kapitalens størrelse. Anbefalingen kan innhentes fra den eksterne ekspertisen som bistår eSett Oy med risikovurderinger, eller andre eksterne konsulenter med nødvendig kompetanse. Dette gir avregningsansvarlig økt fleksibilitet til å håndtere fastsettelsen av ansvarlig kapital, uten at det endrerplikten etter vilkår 6.1 første setning. Dette medfører at NVE også foreslår å oppheve kravet til rådgivende utvalg i vilkår 6.3.

NVE viser til avregningsansvarliges brev av 5. november 2018 om Edielportalen og NUBIX. NVE vurderer at det er hensiktsmessig å overføre eierskapet av driften av Edielportalen til Elhub, og at NUBIX avskaffes. Drift av Edielportalen og håndtering av meldingsutveksling hører naturlig med i driften av Elhub. I tillegg vil Elhub erstatte NUBIX. NVE foreslår at avregningsansvarlig kan dekke kostnader ved effektiv drift av Systemstøtte for Ediel gjennom Elhub-gebyrene. NVE opphever derfor krav om eget regnskap for driften av Systemstøtten for Ediel i vilkår 5.1, og kapittel 11 som regulerer Ediel og NUBIX. Regulering av Elhub får dermed nummerering 11 i stedet for 12.

I vilkår 9.3 og 9.4 gjøres begrepet «markedsplasskonsesjonær» om til flertall for å ta høyde for en eventuell situasjon med flere markedsplasskonsesjonærer.

NVE vurderer det hensiktsmessig å innføre et nytt vilkår 12.4 om økonomisk regulering av Elhub. Det nye vilkåret innebærer at avregningsansvarlig, i praksis eventuelt ved Elhub AS, i god tid før enhver gebyrperiode, skal fremlegge en finansiell plan for gebyrperioden. Planen skal inneholde en avkastningsandel av gebyrinntekten basert på en forventet rente som gir en rimelig avkastning etter gjeldende konsesjonsvilkår. I tillegg skal det også fremlegges forventede investeringer, driftskostnader, og avskrivninger. Dette skal utgjøre grunnlaget for avregningsansvarliges fremleggelse av gebyrnivået for Elhub for kommende periode, og forutsetningene som er benyttet i beregningen. Før utgangen av hver gebyrperiode skal avregningsansvarlig sørge for at det utføres en ekstern revisjon av Elhub for å undersøke om Elhub har effektiv drift. Revisjonen skal utføres av eksterne konsulenter med nødvendig

faglig kompetanse. Resultatet av revisjonen skal fremlegges for NVE i god tid før ny gebyrperiode starter, og vil legges til grunn for NVEs tilsyn med at Elhub-gebyrene fastsettes slik at avregningsansvarlig får rimelig avkastning gitt effektiv drift. Kostnaden ved revisjonen skal inngå i Elhubs driftskostnader, og dermed en del av kostnadsgrunnlaget for gebyrberegninger.

NVE planlegger å oppstille vilkår i avregningskonsesjonen i forbindelse med kommende revisjoner (dvs. første gang for konsesjonsperioden som starter i 2021) om at NVE skal godkjenne gebyrene som avregningsansvarlig fastsetter. Formålet med godkjenning av gebyrene er å etablere en prosess hvor NVE gjennomgår den finansielle planen for kommende gebyrperiode og resultatet fra den eksterne revisjonen for å sikre at gebyrinntekten gir rimelig avkastning over tid gitt effektiv drift. Det er ikke hensiktsmessig å godkjenne gebyrene før første gebyrperiode. Første godkjenning av gebyrer for Elhub blir derfor før gebyrperioden som begynner 1. januar.2023.

NVE treffer eget vedtak om fastsettelse av gebyrperioder. Dette gjøres i et separat vedtak om gebyrmodell for finansiering av Elhub.

Varsel om vedtak om ny avregningskonsesjon

NVE varsler med dette at vi vurderer å treffe vedtak om å tildele Statnett SF avregningskonsesjon i medhold av energiloven¹ § 4-3,² på de vilkår som fremgår av det vedlagte utkast til ny konsesjon.

Eventuelle innspill og kommentarer bes sendt til nve@nve.no innen fredag 11. januar 2019.

Med hilsen

Guro Grøtterud
seksjonssjef

Uy Tran
rådgiver

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg:

Utkast til ny avregningskonsesjon fra 2019

¹ Lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven)

² Jf. forskrift 27. juni 2016 nr. 824 om delegering av myndighet etter energiloven til Norges vassdrags- og energidirektorat